

THÔNG TIN

TÌNH HÌNH KINH TẾ TRUNG QUỐC 7 THÁNG ĐẦU NĂM 2009

I. KINH TẾ TRUNG QUỐC THÁNG 7 VÀ 7 THÁNG ĐẦU NĂM 2009

1. Kinh tế Trung Quốc tháng 7 - 2009

Ngày 16-7-2009, Cục Thống kê Nhà nước Trung Quốc đã công bố tình hình kinh tế Trung Quốc nửa đầu năm với những số liệu cho thấy kinh tế Trung Quốc đang trên đà phục hồi. Tháng 6-2009, kinh tế Trung Quốc xuất hiện hàng loạt những điểm nhấn, đánh dấu bằng sự phát triển mạnh mẽ của *thị trường chứng khoán, ô tô và thị trường nhà đất* hồi phục; thu nhập tài chính tăng cao; dự trữ ngoại tệ vượt ngưỡng 2000 tỷ USD; khoản cho vay tăng mới, đầu tư TSCĐ tăng trưởng với tốc độ cao.

Tiêu điểm kinh tế Trung Quốc tháng 6 - 2009 chính là sự phát triển mạnh mẽ của *thị trường chứng khoán*, khiến Trung Quốc lần đầu tiên trong 1 năm rưỡi qua đã vượt Nhật Bản để giành lại ngôi vị là thị trường chứng khoán lớn thứ 2 thế giới. Gợi kích cầu của Chính phủ Trung Quốc và hoạt động tín dụng ngân hàng kỷ lục ở nước này đã và đang đẩy giá cổ phiếu tăng mạnh.

Ngày 1-7, lần đầu tiên sau hơn một năm suy giảm, chỉ số chứng khoán Thượng Hải vượt 3000 điểm, đạt 3008,15 điểm⁽¹⁾. Theo số liệu của hãng tin tài chính

Bloomberg, kết thúc phiên giao dịch ngày 15/7, chỉ số Shanghai Composite Index (SCI) tăng 1,4%, đưa giá trị của thị trường chứng khoán Trung Quốc lên mức 3.210 tỷ USD, cao hơn mức 3.200 tỷ USD của thị trường chứng khoán Nhật Bản, và chỉ thua mức 10.800 tỷ của thị trường chứng khoán Mỹ. Từ đầu năm tới nay, chỉ số SCI đã tăng 75%, giúp thị trường chứng khoán Trung Quốc trở thành thị trường chứng khoán lớn có mức tăng điểm tốt nhất thế giới. Trong khi đó, chỉ số Nikkei 225 của thị trường chứng khoán Nhật Bản chỉ tăng có 7%⁽²⁾.

Thị trường ô tô của Trung Quốc trong tháng 6 cũng sôi động không kém, theo số liệu mà Hiệp hội Các nhà sản xuất ô tô Trung Quốc (CAAM) công bố ngày 9/7, trong tháng 6 vừa qua, nước này đã tiêu thụ 872.900 xe hơi 4 chỗ, xe thể thao đa dụng (SUV) và các loại ô tô chở khách từ 7 chỗ trở xuống khác khiến doanh số đã tăng 48% so với cùng kỳ năm trước, đánh dấu tháng tăng mạnh nhất từ tháng 2/2006 trở lại đây. Tổng doanh số thị trường ô tô ở nước này bao gồm cả xe buýt và xe tải trong tháng đạt mức 1,14 triệu xe, tăng trưởng 36%. Tính từ tháng 1 đến tháng 6, nước này đã tiêu thụ 6,1 triệu ô tô, tăng 18,1% so với cùng kỳ năm trước⁽³⁾.

Về thị trường nhà đất, trong tháng 6 - 2009, lần đầu tiên giá nhà ở tại các thành phố lớn Trung Quốc bắt đầu tăng trở lại sau 7 tháng. Theo thống kê mới nhất Ủy ban Cải cách và Phát triển Quốc gia cùng Cục Thống kê Nhà nước Trung Quốc, giá nhà ở tại 70 thành phố lớn và vừa của nước này đã tăng 0,2% so với cùng kỳ năm

trước, trong khi mới tháng trước giá vẫn giảm khoảng 0,6%.

Các nhà phân tích cho rằng động thái này chứng tỏ những gói kích thích của Chính phủ đang có tác dụng. Kể từ tháng 10 năm ngoái, Chính phủ Trung Quốc đã thực hiện một loạt biện pháp, trong đó có việc giảm thuế, ưu đãi cho người mua nhà lần đầu... để thúc đẩy thị trường bất động sản phát triển. Đây cũng là một ngành kinh tế chiếm khoảng 20% đầu tư cố định của nước này. Tính từ tháng 1 đến tháng 6, hoàn thành đầu tư phát triển nhà đất trong cả nước đạt 1.450,5 tỷ NDT, tăng trưởng 9,9%, cao hơn 3,1 điểm % so với giai đoạn từ tháng 1-5, nhưng lại giảm 23,6 điểm % so với cùng kỳ năm trước⁽⁴⁾. Sự biến chuyển của thị trường bất động sản chứng minh sự chuyển biến tốt của kinh tế vĩ mô⁽⁵⁾.

Trước dấu hiệu ngành kinh doanh bất động sản hồi phục, thậm chí một số nơi lại đang tăng nhanh hơn mong đợi, và khá thường xuyên nên đã có những nghi ngại về nguy cơ xảy ra những đợt sốt giá "ảo". Điều này sẽ không tốt và nguy cơ tăng trưởng bong bóng có thể xảy ra.

Về dự trữ ngoại tệ, theo số liệu công bố ngày 15/7 của Ngân hàng Trung ương Trung Quốc, tính đến đầu tháng 6-2009, dự trữ ngoại tệ của nước này đã lần đầu vượt mốc 2.000 tỷ USD, đạt tới 2.131,6 tỷ USD, tăng trưởng 17,84%. Trong quý II năm 2009, dự trữ ngoại tệ của Trung Quốc đã tăng với mức kỷ lục 178 tỷ USD, lớn gấp nhiều lần mức tăng 7,7 tỷ USD của quý I, trong đó phải kể đến mức tăng của tháng 6, riêng trong tháng 6 mức tăng này là 42,1 tỷ USD, tăng hơn 30,2 tỷ so với cùng kỳ năm trước.

Theo các chuyên gia, sự gia tăng trong dự trữ ngoại hối của Trung Quốc trong quý II, đặc biệt là trong tháng 6 vừa qua còn có

thể bắt nguồn từ sự gia tăng giá trị của những tài sản không phải là USD, do sự suy yếu của tỷ giá USD, và các dòng vốn đầu cơ đổ vào nước này.

Về lượng cung ứng tiền tệ, tính đến đầu tháng 6, lượng cung ứng tiền tệ M2 đạt 56.890 tỷ NDT, tăng với tốc độ kỷ lục 28,46%, tăng nhanh hơn 10,64 điểm % so với đầu năm trước, cao hơn 2,72 điểm % so với đầu tháng trước; lượng cung ứng tiền tệ M1 đạt 19.320 tỷ NDT, tăng trưởng 24,79%, nhanh hơn 15,73 điểm % so với đầu năm trước, cao hơn 6,09 điểm % so với đầu tháng trước; lượng tiền tệ lưu thông trên thị trường M0 là 3.360 tỷ NDT, tăng trưởng 11,46%⁽⁶⁾.

Những khoản vay mới của các ngân hàng Trung Quốc cung cấp trong tháng 6 đã tăng gấp 5 lần so với cùng kỳ năm trước, lên mức 1.530,4 tỷ NDT, khiến tháng 6 trở thành tháng đầu tiên kể từ đầu năm đến nay có mức cho vay tăng mới vượt 1000 tỷ NDT. Tính từ tháng 1 đến tháng 6, những khoản cho vay mới bằng đồng NDT đã đạt 7.370 tỷ NDT, vượt xa quy mô 5.000 tỷ được xác định từ đầu năm, tăng 4.920 tỷ NDT so với cùng kỳ năm trước.

Việc hoạt động tín dụng phát triển mạnh mẽ cùng với sự sôi động của các thị trường chứng khoán, xe hơi, sự hồi phục của thị trường nhà đất, đã dẫn tới lo ngại rằng những nỗ lực nhằm phục hồi nền kinh tế có thể khiến tỷ lệ nợ xấu gia tăng và bong bóng tài sản.

Thu nhập tài chính tăng, theo công bố của Bộ Tài chính Trung Quốc ngày 13-7-2009, thu nhập tài chính trên cả nước đạt 686,75 tỷ NDT, tăng 112,37 tỷ NDT so với cùng kỳ năm trước, tăng trưởng 19,6%. Đây là lần đầu tiên thu nhập tài chính toàn quốc tăng trưởng mạnh đạt mức hai con số.

Tính từ đầu năm đến nay thì thấy, 4 tháng đầu năm thu nhập tài chính trên cả nước giảm 9,9%; đến tháng 5 tăng 4,8%, bước sang tháng 6 tăng mạnh 19,6%.

Trong bối cảnh khủng hoảng kinh tế như hiện nay nên các loại thuế liên quan đến xuất nhập khẩu, hải quan hay thuế thu nhập doanh nghiệp đều giảm, (cụ thể là thuế tiêu thụ, tăng giá trị hàng hóa nhập khẩu giảm 14,9%, thuế hải quan giảm 29,9%, thuế thu nhập doanh nghiệp giảm 13,8%...) thì yếu tố quan trọng góp phần tăng thu nhập tài chính chính là thuế tiêu thụ trong nước (tăng 63,1%) và thuế kinh doanh (tăng 6,4%). Điều này cho thấy dấu hiệu khởi sắc trong thị trường tiêu thụ nội địa, chủ yếu là ở các thị trường ô tô, nhà đất,...

Đầu tư TSCĐ tăng trưởng với tốc độ nhanh, 6 tháng đầu năm đầu tư TSCĐ toàn xã hội đạt tới 9.132,1 tỷ NDT, tăng trưởng 33,5%, cao hơn 7,2 điểm % so với cùng kỳ năm trước. Trong đó, đầu tư TSCĐ khu vực thành thị đạt 7.809,8 tỷ NDT, tăng trưởng 33,6% (Riêng trong tháng 6 tăng trưởng 35,3%), tăng 6,8 điểm %; còn đầu tư TSCĐ khu vực nông thôn đạt 1.322,3 tỷ NDT, tăng trưởng 32,7%, tăng 9,5 điểm % so cùng kỳ năm trước. Trong đầu tư TSCĐ khu vực thành thị, thì đầu tư cho khu vực I (nông nghiệp) tăng trưởng 68,9%; đầu tư cho khu vực II (công nghiệp) tăng trưởng 29,0%, đầu tư cho khu vực III (dịch vụ) tăng trưởng 36,6%. Từ số liệu trên có thể thấy, kết cấu đầu tư đã dần cải thiện, Chính phủ đã chú trọng hơn, đầu tư với tốc độ cao hơn cho khu vực nông nghiệp và nông thôn.

Về thu hút FDI, trong tháng 6 FDI đạt 8,96 tỷ USD, giảm 6,8% so với cùng kỳ năm trước. Đây là tháng thứ 9 liên tiếp có mức suy giảm tăng trưởng FDI. Tuy nhiên

mức độ suy giảm có thu hẹp so với mức giảm 17,81% trong tháng 5. Nếu xét về giá trị tuyệt đối, thì tháng 6 có mức FDI cao mới trong 11 tháng trở lại đây. Sở dĩ như vậy là do tình hình kinh tế quý II của Trung Quốc có nhiều dấu hiệu khả quan, nên lòng tin của các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài vào kinh tế Trung Quốc tăng lên; mặt khác từ mức tăng kỷ lục về dự trữ ngoại tệ trong tháng 6 cho thấy có một bộ phận tư bản (vốn) quốc tế ngắn hạn chảy vào Trung Quốc, không loại trừ khả năng thông qua FDI vào Trung Quốc.

Bên cạnh những số liệu cho thấy sự phục hồi và tăng trưởng trở lại như trên, thì trong nền kinh tế Trung Quốc vẫn còn những khó khăn, thể hiện ở tổng kim ngạch xuất nhập khẩu và chỉ số giá cả vẫn liên tục giảm.

Thương mại tiếp tục giảm nhưng mức độ suy giảm có thu hẹp. Theo số liệu thống kê của Hải quan, tháng 7 tổng kim ngạch xuất nhập khẩu đạt 200,21 tỉ USD, giảm 19,4% so với cùng kỳ năm trước. Trong đó giá trị xuất khẩu lần đầu tiên vượt mức 100 tỉ USD (tính từ đầu năm đến nay), đạt 105,42 tỉ USD, giảm 23%; nhập khẩu đạt 94,79 tỉ USD, giảm 14,9%⁽⁷⁾.

Số liệu này cho thấy mức độ suy giảm trong kim ngạch xuất nhập khẩu, xuất khẩu, nhập khẩu trong tháng 6 so với 5 tháng đầu năm lần lượt thu hẹp 7,0 điểm %; 0,5 điểm % và 14,8 điểm %.

Về chỉ số giá CPI và PPI, đã giảm 1,8% so với cùng kỳ năm trước, trong khi chỉ số giá sản xuất ngành công nghiệp (PPI) giảm kỷ lục 8,2% sau khi giảm 7,8% vào tháng trước đó bất chấp cơn lũ tín dụng và đầu tư trong những tháng gần đây.

Như vậy CPI, PPI liên tục suy giảm cho thấy thực tế là sức tiêu thụ của thị trường nội địa chưa đủ, đầu ra vẫn là bài toán khó cho các doanh nghiệp sản xuất hàng tiêu

thụ trong nước cũng như xuất khẩu, hiện tượng cung vượt cầu ở một số ngành, sản phẩm công nghiệp mà trong ngắn hạn chưa thể giải quyết ngay được.

2. Tình hình kinh tế Trung Quốc 7 tháng đầu năm 2009

Số liệu công bố của Cục Thống kê Nhà nước Trung Quốc ngày 16-7-2009 cho thấy, theo tính toán sơ bộ, 6 tháng đầu năm 2009, GDP đạt 13.986,2 tỷ NDT, tính theo giá có thể so sánh, tăng trưởng 7,1% so cùng kỳ năm trước, tăng 1,0 điểm % so với quý I. Nếu phân theo quý thì thấy, quý I tăng trưởng 6,1%, quý II tăng trưởng 7,9%. Sở dĩ quý II có tốc độ tăng trưởng GDP mạnh như vậy là do đầu tư tăng trưởng mạnh và hoạt động tín dụng bùng nổ đã khiến GDP tăng trưởng 7,9% trong quý II, bù lại sự suy giảm của xuất khẩu, và tiêu dùng nội địa chưa đủ như hiện nay.

Về nông nghiệp, sản lượng lương thực vụ hè liên tục tăng trong 6 năm liền, với tổng sản lượng đạt 123,35 triệu tấn, tăng so với cùng kỳ năm trước 2,6 triệu tấn, tăng trưởng 2,2%. Giá trị của nhóm ngành nông nghiệp đạt 120,25 tỷ NDT, tăng 3,8%⁽⁸⁾.

Sản xuất công nghiệp tăng trưởng nhanh, tốc độ suy giảm lợi nhuận đang chậm lại. Giá trị sản xuất công nghiệp đạt 7007 tỷ NDT, tăng 6,6%⁽⁹⁾. Nửa đầu năm 2009, các doanh nghiệp công nghiệp có qui mô (doanh nghiệp có mức doanh thu bình quân trên 5 triệu NDT/ năm) có mức giá trị tăng 7,0%, (riêng trong tháng 6 tăng 10,7%), giảm 9,3 điểm % so với cùng kỳ năm trước; Trong đó, quý I tăng trưởng 5,1%, quý II tăng trưởng 9,1%.

Trong 7 tháng đầu năm 2009, sản lượng công nghiệp tăng trưởng 7,5%, giảm 8,6 điểm % so với cùng kỳ năm 2008, nhưng

cao hơn 0,5 điểm % so với 6 tháng đầu năm 2009.

Đầu tư TSCĐ tăng trưởng mạnh. Nửa đầu năm 2009, đầu tư TSCĐ toàn xã hội đạt 9.132,1 tỷ NDT, tăng trưởng 33,5%, tăng 7,2 điểm % so với cùng kỳ năm trước. Đầu tư tài sản cố định đô thị đạt 7809,8 tỷ NDT, tăng 33,6%, đầu tư tài sản cố định nông thôn đạt 1322,3 tỷ NDT, tăng 32,7%⁽¹⁰⁾.

Thị trường tiêu thụ nội địa tăng trưởng tương đối nhanh và bình ổn. 6 tháng đầu năm 2009, kim ngạch bán lẻ hàng tiêu dùng toàn xã hội đạt 5.871,1 tỷ NDT, tăng trưởng 15,0% (riêng tháng 6 tăng trưởng 15,0%), loại trừ nhân tố giá cả, mức độ tăng trưởng thực tế đạt 16,6%, tăng 3,7 điểm % so với cùng kỳ năm trước. Trong đó, kim ngạch bán lẻ hàng tiêu dùng của thành phố đạt 3.983,3 tỷ NDT, tăng trưởng 14,4%; kim ngạch bán lẻ hàng tiêu dùng của khu vực quy mô ngang cấp quận và dưới cấp quận đạt 1.887,8 tỷ NDT, tăng trưởng 16,8%.

Về xuất nhập khẩu, mậu dịch đối ngoại tiếp tục giảm với mức độ lớn, xuất siêu giảm xuống. 7 tháng đầu năm 2009, tổng kim ngạch xuất nhập khẩu đạt 1146,71 tỉ USD, giảm 22,7% so với cùng kỳ năm trước. Trong đó xuất khẩu đạt 627,1 tỉ USD, giảm 22%; nhập khẩu đạt 519,61 tỉ USD, giảm 23,6%. Xuất siêu trong 7 tháng đầu năm là 107,49 tỉ USD, giảm 12,4% so với cùng kỳ năm trước⁽¹¹⁾.

Về thu nhập của cư dân, 6 tháng đầu năm, thu nhập bình quân của gia đình cư dân đô thị đạt 9667 NDT, trong đó thu nhập bình quân đầu người đạt 8856 NDT, tăng 9,8%. Thu nhập cư dân nông thôn đạt 2733 NDT, tăng 8,1%⁽¹²⁾.

Nhóm ngành dịch vụ hoàn thành mức giá trị 5776,7 tỷ NDT, tăng 8,3%.

Các chỉ tiêu kinh tế nửa đầu năm 2009⁽¹³⁾

Chỉ tiêu	Mức tăng
GDP	7.1%
CPI	-1.1%
PPI	-5.9%
Đầu tư tài sản cố định	33.5%
Tổng mức tiêu thụ bán lẻ	15.0%
Trị giá công nghiệp	7.0%
Cung ứng tiền tệ M2	28.46%
Mức dự trữ ngoại tệ	17.84%
FDI	-6.8%
Thu ngân sách	19.6%
Xuất nhập khẩu	-17.7%
Xuất khẩu	-21.4%
Thặng dư thương mại	-1.3%
Lượng phát điện	3.59%
PMI	53.2%

Tóm lại, kinh tế Trung Quốc 7 tháng đầu năm cho thấy sự phục hồi và phát triển mạnh mẽ của một số ngành, lĩnh vực nổi bật là thị trường chứng khoán, ô tô, nhà đất. Dự trữ ngoại tệ vẫn tiếp tục tăng cao, đầu tư và các khoản cho vay tăng mới cũng tiếp tục phát triển mạnh mẽ.

Tuy nhiên, bên cạnh đó những vấn đề nội tại trong nền kinh tế vẫn chưa được giải quyết tận gốc. Những vấn đề mới tiếp tục nảy sinh. Nguồn vốn bên ngoài chảy vào Trung Quốc mạnh mẽ đã đẩy giá chứng khoán và nhà đất lên cao, dẫn đến nghi ngại về mức độ rủi ro lớn và bong bóng tài sản.

Trong thời kỳ suy thoái toàn cầu với nhiều dấu hiệu không khởi sắc của thị trường các nước lại nổi lên điểm nóng là sự phát triển mạnh mẽ của thị trường chứng khoán, sự tăng trưởng như vũ bão của thị trường ô tô, hay sự phục hồi, phát triển của

thị trường nhà đất Trung Quốc càng khiến người ta chú ý. Thêm vào đó cũng cần nhắc đến chiến lược “đi ra bên ngoài” mua lại các công ty Âu-Mỹ để tiếp cận với những công nghệ tiên tiến, hay làm chủ các nguồn tài nguyên để phục vụ cho nhu cầu sản xuất của Trung Quốc đồng thời vượt qua các biện pháp bảo hộ của Âu-Mỹ.

Song song với nỗ lực kích cầu để giúp cho guồng máy sản xuất tiếp tục hoạt động, thì cũng phải nói là ngay trong tâm bão khủng hoảng Trung Quốc vẫn tiếp tục chi ra hàng chục tỷ USD để chen chân vào các tập đoàn Âu-Mỹ.

Nhìn chung, tổng đầu tư trực tiếp của Trung Quốc ra nước ngoài trong cùng thời kỳ đã được nhân lên gấp 14 lần và có từ 30 đến 40% FDI của Trung Quốc được dành để mua lại cổ phần của các công ty châu Âu. Hơn bao giờ hết trong giai đoạn khó khăn hiện nay, chính sách ồ ạt tung vốn đầu tư ra nước ngoài của Trung Quốc lại càng được đẩy mạnh. Ngân hàng HSBC dự đoán trong năm 2009 tổng đầu tư trực tiếp của Trung Quốc ra nước ngoài sẽ lên đến 110 tỷ USD, trong khi đầu tư trong nước chỉ vào khoảng 80 tỷ.

Mục tiêu thứ hai trong tiến trình vươn ra quốc tế của Trung Quốc là nhằm vào các công nghệ cao, các lĩnh vực chuyên môn còn do các nước phương Tây độc quyền. Phát triển một cách khoa học để nhanh chóng tìm lại nhịp độ tăng trưởng cao như trước khi xảy ra khủng hoảng.

Mặc dù kế hoạch kích cầu của Trung Quốc đã khiến nền kinh tế có những dấu hiệu phục hồi trở lại, nhưng việc các ngân hàng Trung Quốc “rộng rãi” cho vay để khuyến khích tiêu dùng và đầu tư bắt đầu gây lo ngại. Nhiều người bắt đầu nghi ngờ về khả năng giải ngân của các hộ gia đình và một số doanh nghiệp: điều gì sẽ xảy ra nếu như khoản tín dụng tương đương với 7.370 tỷ NDT mà các ngân hàng Trung

Quốc đã cấp trong vòng 6 tháng đầu năm 2009 trở thành những khoản nợ khó đòi? Sẽ có bao nhiêu hộ gia đình và doanh nghiệp tư nhân phá sản nếu như ngân hàng Trung Quốc đột ngột tăng lãi suất? Rồi lo ngại về bong bóng tài sản và sự tái xuất hiện của tốc độ lạm phát cao.

Một rủi ro khác nữa đặt ra cho Trung Quốc là các doanh nghiệp rơi vào vòng luẩn quẩn của hiện tượng “*sản xuất quá tải*”, dư thừa phương tiện và điều kiện để sản xuất nhưng lại không bán được hàng do sức mua của thị trường nội địa chưa đủ còn thị trường bên ngoài chưa gia tăng trở lại.

Một sự kiện kinh tế quan trọng là ngày 1-7-2009, Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc, bộ Tài chính, bộ Thương mại, Tổng cục Hải quan, Tổng cục Thuế, ủy ban giám sát ngân hàng đã đưa ra quyết định liên tịch “Biện pháp quản lý thí điểm thanh toán bằng đồng nhân dân tệ trong mật dịch qua biên giới”⁽¹⁴⁾. Trước đó, ngày 8-04-2009, Quốc vụ viện đã cho phép thực hiện thí điểm thanh toán bằng đồng Nhân dân tệ trong mật dịch qua biên giới của các thành phố Thượng Hải, Quảng Châu, Thâm Quyển và Đông Hoãn. Về phạm vi bao gồm Hồng Công, Ma Cao và các nước Đông Nam Á⁽¹⁵⁾.

Việc ban hành sử dụng đồng nhân dân tệ trong thanh toán mật dịch qua biên giới đánh dấu tiến trình *quốc tế hóa của đồng nhân dân tệ*.

II. TRIỂN VỌNG KINH TẾ TRUNG QUỐC 5 THÁNG CUỐI NĂM

Trung Quốc sẽ hoàn thành mục tiêu tăng trưởng 8%. Theo các chuyên gia, Trung Quốc sẽ đạt mục tiêu tăng trưởng 8% năm nay. Chuyên gia Ngô Khánh cho rằng, quý I năm 2009 tăng trưởng 6,1%, quý II tăng 7,9%; Đầu tư tài sản cố định

toàn xã hội 6 tháng đầu năm đạt 91321 tỷ NDT, tăng 33,5%. Như vậy, cục diện tăng trưởng kinh tế 8% đã được ấn định. *Nhiệm vụ còn lại của nửa cuối năm 2009 là giữ tăng trưởng bền vững, đặc biệt là chống lạm phát*⁽¹⁶⁾. Chuyên gia Dịch Hiến Dung-sở nghiên cứu tiền tệ Viện khoa học xã hội Trung Quốc cho rằng, tình hình kinh tế hiện nay tốt hơn nhiều so với dự báo, xu thế phục hồi của nền kinh tế đã rõ nét, mục tiêu giữ mức tăng trưởng kinh tế 8% không phải đần đo⁽¹⁷⁾. Chuyên gia Trương Lập Quần của Trung tâm nghiên cứu phát triển Quốc vụ viện cho rằng, *kinh tế Trung Quốc quý III có thể đạt mức tăng 10%, quý IV có thể đạt mức tăng trên 10%. Kinh tế của Trung Quốc sẽ phục hồi theo hình chữ U, đáy của nó là cuối quý 4 năm ngoái và đầu quý I năm nay*⁽¹⁸⁾.

Về vấn đề *lạm phát*, nhà kinh tế Tạ Tiểu Lôi (Công ty Chứng khoán Ngân Hà) cho rằng, hiện nay không có áp lực lạm phát, tỷ lệ lãi suất không có sự thay đổi trong thời gian ngắn⁽¹⁹⁾. Số liệu thống kê 6 tháng đầu năm 2009 cho thấy *kinh tế Trung Quốc đang trên đà phục hồi, song khả năng phục hồi có bền vững hay không là điều phải quan tâm*. Nhà kinh tế Tạ Tiểu Lôi cho rằng, kinh tế Trung Quốc có biểu hiện phục hồi là do gói kích cầu 4000 tỷ NDT, là do chính sách của Nhà nước kết hợp với hỗ trợ lãi suất của ngân hàng. Tiền vốn của dân gian vẫn chưa được huy động có hiệu quả⁽²⁰⁾. Nhà kinh tế Trương Lập Quần cũng cho rằng *kinh tế đang trên đà phục hồi, không tồn tại vấn đề lạm phát*⁽²¹⁾. Nhà kinh tế Hàn Mạnh-sở nghiên cứu kinh tế-Viện Khoa học xã hội Trung Quốc cho rằng, *kinh tế tư doanh dẫn dắt sự phục hồi của kinh tế, đặc biệt nhóm ngành thứ ba, kinh tế tư doanh tương đối linh hoạt, ứng phó nhanh chóng với khủng hoảng*. Do vậy, trong thời gian ngắn không

xuất hiện lạm phát⁽²²⁾. Chuyên gia Liên Bình của Ngân hàng Giao thông cho rằng, áp lực giảm phát được loại bỏ, chính sách tiền tệ sẽ điều chỉnh vào quý 4 năm nay⁽²³⁾.

Về vấn đề kinh tế có phục hồi bền vững hay không, Trung Quốc phải giải quyết tốt mấy vấn đề sau: (1). Xu hướng dịch chuyển của tín dụng. Tiến sĩ Trương Tô, chủ nhiệm khoa kinh tế đại học kinh tế tài chính Trung ương cho rằng, vấn đề lớn nhất của kinh tế Trung Quốc nửa đầu năm nay là phương hướng dịch chuyển tín dụng. Sự “phục hồi” của thị trường chứng khoán và bất động sản có liên quan như thế nào tới dòng tín dụng ưu đãi⁽²⁴⁾. (2). Tác dụng nội tại của thị trường. Kinh tế Trung Quốc thể hiện xu hướng phục hồi 6 tháng đầu năm. Chuyên gia Vương Tiểu Quảng của ủy ban cải cách và phát triển cho rằng, *kinh tế phục hồi là do các biện pháp chính sách mạnh mẽ của Nhà nước, không phải do tác dụng nội tại của thị trường, do vậy sự bền vững còn là điều nghi ngờ*⁽²⁵⁾. (3). Các doanh nghiệp sản xuất thừa và doanh nghiệp tư doanh. Nhà kinh tế Lịch Dĩ Ninh cho rằng, 6 tháng cuối năm, Trung Quốc phải giải quyết 4 vấn đề: *một là*, nhu cầu bên ngoài giảm xuống; *hai là*, tiếp tục điều chỉnh cơ cấu ngành nghề, Chính phủ cần trợ giúp các ngành nghề phù hợp, không nên trợ giúp các doanh nghiệp sản xuất thừa; *ba là*, Nhà nước cần trợ giúp các doanh nghiệp tư doanh, đặc biệt là vấn đề thiếu vốn của họ. Cuối cùng, chính sách tiền tệ có thể điều chỉnh vào cuối quý 4 năm nay⁽²⁶⁾. (4). Việc làm vẫn chưa ổn định. 6 tháng đầu năm kinh tế thể hiện những nét phục hồi, tuy nhiên tình hình việc làm vẫn chưa rõ nét. Tình hình giải quyết việc làm cho những nông dân ra đô thị làm thuê phải quay trở lại quê hương ra sao, những công nhân bị giảm ngày làm như thế nào... vẫn chưa rõ, thêm nữa, vào

tháng 6 và tháng 7, hàng triệu sinh viên tốt nghiệp các trường đại học, cao đẳng sẽ giải quyết ra sao. Đó là lo lắng của GS. Lí Hiếu Tây-Đại học sư phạm Bắc Kinh⁽²⁷⁾.

Ngày 27 và 28-6-2009, Thủ tướng Trung Quốc Ôn Gia Bảo khi đi khảo sát tỉnh Sơn Đông đã phát biểu, Trung Quốc hiện đang trong *thời kỳ then chốt* trong việc ứng phó với cuộc khủng hoảng tài chính quốc tế, tình hình tổng thể kinh tế (Trung Quốc) ổn định và chuyển biến tốt, song cơ sở vẫn chưa vững chắc, vẫn còn nhiều nhân tố bất định,.. Trung Quốc kiên trì, tích cực thực hiện chính sách tiền tệ nói lỏng thích hợp, tiếp tục coi việc bảo đảm kinh tế phát triển nhanh ổn định là nhiệm vụ hàng đầu, xử lý đúng đắn quan hệ giữa phát triển kinh tế với điều chỉnh kết cấu, đổi mới khoa học kỹ thuật, phối hợp phát triển vùng miền và các phương diện khác của cải cách mở cửa⁽²⁸⁾.

Ngày 10-7, tham dự Hội nghị G8 tại Italia, ủy viên Quốc vụ-Đối Bình Quốc (thay mặt Chủ tịch Hồ Cẩm Đào) đã đưa ra chủ trương của Trung Quốc trong ứng phó với khủng hoảng tài chính quốc tế như sau: (1). Tích cực thúc đẩy kinh tế thế giới phục hồi; (2). Tích cực thúc đẩy cải cách hệ thống tiền tệ quốc tế; (3). Tích cực thúc đẩy sự phát triển chung của các nước; (4). Tích cực hợp tác ứng phó với những thách thức mang tính toàn cầu⁽²⁹⁾. Đối Bình Quốc phát biểu, khủng hoảng tiền tệ quốc tế đã mang lại những khó khăn và thách thức to lớn đối với kinh tế Trung Quốc. Trung Quốc đã áp dụng chính sách tài chính tích cực và chính sách tiền tệ nói lỏng thích hợp, thực hiện gói kích thích mở rộng nhu cầu trong nước, thúc đẩy kinh tế phát triển nhanh và bình ổn, đưa ra biện pháp kích cầu khoảng 4000 tỷ NDT, thực hiện giảm thuế khoảng 500 tỷ NDT, thúc đẩy kinh tế phát triển bình ổn và nhanh.

Trung Quốc còn tập trung điều chỉnh cơ cấu kinh tế, tăng cường xây dựng cơ sở hạ tầng, phát triển phối hợp giữa thành thị-nông thôn và giữa các vùng miền, tăng cường xây dựng xã hội, bảo đảm và cải thiện dân sinh, thúc đẩy kinh tế và xã hội phát triển nhịp nhàng. Nâng cao toàn diện sự cạnh tranh ngành nghề và năng lực tự chủ sáng tạo⁽³⁰⁾.

Nhận định về tình hình kinh tế 6 tháng cuối năm 2009, Nhân dân Nhật báo viết: “Trung Quốc dưới tiền đề kiên trì tích cực thực hiện chính sách tài chính, ưu hóa kết cấu đầu tư của Chính phủ, đẩy mạnh đầu tư cho các lĩnh vực tiêu dùng, dân sinh, thay đổi công nghệ các doanh nghiệp... lôi kéo đầu tư dân gian. Đồng thời, dưới tiền đề kiên trì chính sách tiền tệ nói lỏng thích hợp, lôi kéo tín dụng tiền tệ tăng hợp lý, ưu hóa cơ cấu tín dụng, đẩy mạnh hỗ trợ tiền tệ cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ, cho “tam nông”, phòng chống rủi ro tiền tệ. Trong thời kỳ “then chốt”, phải ổn định kinh tế vĩ mô”⁽³¹⁾.

THU HIỂN - ĐỨC CẨN

CHÚ THÍCH:

(1), (2) *Trung Quốc giành lại ngôi vị thị trường chứng khoán lớn thứ 2 thế giới*, ngày 16/07/2009 11:47 (GMT+7) <http://vneconomy.vn/>

(3) *Doanh số thị trường xe hơi Trung Quốc tăng gấp rưỡi*, ngày 09/07/2009 15:16 (GMT+7) <http://vneconomy.vn/>

(4) http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20090710_402571315.htm,

(5), (6) *Mạng Tài chính Trung Quốc*, ngày 15-7-2009

(7) http://news.xinhuanet.com/fortune/2009-08/11/content_11861915.htm

(8) http://www.gov.cn/wszb/zhibo333/content_1366840.htm

(9) http://www.gov.cn/wszb/zhibo333/content_1366840.htm

(10) <http://www.gov.cn/wszb/zhibo333/>

(11) http://news.xinhuanet.com/fortune/2009-08/11/content_11861915.htm

(12) <http://www.gov.cn/wszb/zhibo333/>

(13) <http://finance.people.com.cn/GB/8215/162687/index.html>

(14) http://news.xinhuanet.com/fortune/2009-07/02/content_11640248.htm

(15) http://news.xinhuanet.com/fortune/2009-07/02/content_11641384.htm

(16) http://www.china.com.cn/economic/txt/2009-07/16/content_18150041.htm

(17) http://www.china.com.cn/news/txt/2009-07/16/content_18148045.htm

(18) http://www.china.com.cn/news/txt/2009-07/16/content_18148347.htm

(19) http://www.china.com.cn/news/txt/2009-07/16/content_18148042.htm

(20) http://www.china.com.cn/news/txt/2009-07/16/content_18148042.htm

(21) http://www.china.com.cn/news/txt/2009-07/16/content_18147525.htm

(22) http://www.china.com.cn/news/txt/2009-07/16/content_18149324.htm

(23) http://www.china.com.cn/news/txt/2009-07/16/content_18148334.htm

(24) http://www.china.com.cn/economic/txt/2009-07/16/content_18149796.htm

(25) http://www.china.com.cn/economic/txt/2009-07/16/content_18149420.htm

(26) http://www.china.com.cn/news/txt/2009-07/16/content_18148724.htm

(27) http://www.china.com.cn/economic/txt/2009-07/16/content_18149035.htm

(28) <http://www.fmprc.gov.cn/ce/cebn/chn/zgxw/t572288.htm>

(29) <http://www.fmprc.gov.cn/ce/cebn/chn/zgxw/t572288.htm>

(30) <http://news.xinhuanet.com/fortune/2009-07/>

(31) http://news.xinhuanet.com/fortune/2009-08/24/content_11936867_2.htm

